

Що вишен?

Мал. Сідорова.

ОСТАП ВИШНЯ
ГУМОРЕСКА

Розкажу я, братця, вам, через віщо не так швидко й не так повно шириться та квітне театральна справа на Україні нашій Радянській...

Ширитись-то вона шириться, та не так, як-би нам хотілося... А нам-би хотілося, щоб у кожному селі, при кожному селянським будинкові, при кожній хаті читальні, а то й просто собі при просторій клуні—та був-би хороший драматичний гурток, злитий, витриманий, солідний...

Щоб так грав, щоб так грав?! Одне слово, ви самі знаєте, щоб як він грав.

Так чого ще нема цього?!

А от послушайте, чого...

Розкажу я вам, братця, про випадки з власної практики. А власна практика в мене була, бо нема-ж на Україні такої людини, щоб у „театрі“ не грала, і не так просто собі грала, а грала „найкраще од усіх“...

І я грав... І, само собою розуміється, „найкраще од усіх“...

* * *

Діло було може давно, а може й недавно. Заснували ми аматорський гурток... Артисти всі такі, що „дай тільки показати“...

Було, Терешко прийде до школи, де ото ми збиралися, стане серед хати й каже: — Я їм як заграю, так, їй-же богу, як Садовський! От побачите!

Та всі ми були такі, що... Та куди там?!

— Сидиш у школі, доки ото вчителька прийде (а вчителька в нас за режисер була) й думаєш:

— Ох, і вуса-ж намалюю! А сорочку яку надіну, та сині штани, та червоний пояс?!. Куди ото Терешко заграє?! Я їм як заграю?!

І артистки такі-ж, як і ми: хороші... Сидять, насіння лускають, перешіптуються одна з одною... Дивляться на Терешка чи на котрого з нас, а з очей так і стрибає:

— Почекай! Почекай! Ось я як вив'яжусь! Ось я як уквітчаюсь! Буде тоді тобі Садовський!!

* * *

Довго ото ми так ходили, обговорювали все... П'єс чекали. П'єс у нас не було, так учителька до міста по них послала...

Приїхали п'єси.

Поприїтали ми до школи, аж тримtimo всі...

Показує вчителька п'єси: „Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці“, і „Невольник“.

— Почнемо, — каже, — з „Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці“. Це — дуже хороша п'єса... Маруся труїть Грицька, а сама співає... І Хома зарізується... Дуже хороша п'єса...

Прочитала вона нам ту п'єсу... П'єса таки дуже хороша... Про любов... А що вже ролі?! Особливо для Грицька й для Марусі...

— От як-би мені Грицька, — думаю собі.

А Одарка Перепелівна присунулася до мене, та:

— Я Марусю гратиму, а ти Грицька! От як заграємо?! Тільки-ж цілуватись не насправжки, а так тільки, щоб губами не притулятися... Губи ніби до губ, а щоб „цмок“ — так щоб не зовсім... Добре?

— Добре, — кажу...

— Так ти-ж дивись!

— Ну, йдіть, — каже вчителька, — додому, а взавтра приходьте, ролі будемо розподіляти...

Цілу ніч не спав я, все думав, які вуса я намалюю... І як ото очі ті обмалювати, щоб великі були, великі... І ото думаю собі, як я падатиму, коли мене вже Маруся отруїть... Витягнуся, думаю собі, вже витягнуся, так ніби мене правцем узяло, праву ногу підйму, вона задріжить, як у корчах, а я так жалісно-жалісно до Марусі:

— Марусе! Що ти наробила?!

І вмиру.

А засипаючи, так кулаком під рядном нахвалився:

— Підождіть, — мовляв, — Я вам заграю!!

* * *

Другого дня були в школі ми всі дуже зарані, ще вчителька й пообідати не встигла...

Ходимо, один на одного поглядаємо й ніхто нікому нічого не говоримо.

— Все одно, я Грицька гратиму, — кожний сам собі думає...

— Все одно, я Марусю гратиму, — кожна сама собі думає...

Вийшла вчителька...

— Ну, хлопці й дівчата, давайте будемо ролі призначати... Марусю, значить, гратиму я...

Зирк я на Одарку на Перепелівну:

— От тобі, думаю, й „цмок“ так щоб і не зовсім...

А дівчата всі так ніби ото бджоли, коли на них димом пхукнуть... Голови в плечі повтягали й на керсетки собі дивляться...

— А от ти, Одарко Перепелівно, — вчителька до Одарки, — Дарину гратимеш... Роля невеличка, ти з нею й управишся, як слід...

Дивлюсь: сопє, сопє, сопє моя Одарка... А потім:

Не гратиму я... Мати казали, конопаті до посту щоб допрями...

— Не гратиму я, мабуть... Мені ніколи... Мати казали, що коноплі до посту щоб допрясти...

Встала Одарка й вийшла...

Ні... На тім тижні під хуру треба їхати... Грайте самі...

А за нею всі дівчата з хати — шаміль-шаміль-шаміль...

Залишилися самі хлопці...

— Що це таке з дівчатами? — вчителька питає...

— Хто й зна...

— Ну, що-ж, давайте за чоловічі ролі. Грицька погодився грати фершал, з Дейкалівки. Він дуже хороший артист... А хто-ж із вас, хлопці, на Потапа та на Хому...? Та до мене!

— Може ти, Остапе, Потапа заграєш? Із ножем він ото на Грицька накидається...

— А я думав, що я-б Гр. ....

— Ні, Грицька ти не вдереш... То дуже трудна роль... Там трагізму з драматизмом багато... Тобі більше Потап підходить...

— Ні, — кажу, — мабуть, я не гратиму. На тім тижні, — батько казали, — під хуру треба їхати... Пшеницю до міста повеземо! Грайте самі...

І пішов... І думав усю дорогу:

Потапа я їм гратиму?! Хай самі грають...

І всі хлопці пішли...

І правильно зробили...

Що-ж їм маленькі ролі грати, чи що, коли кожний із їх може найкраще Грицька заграти...

Не краще, положим, ніж я, а всеж-ж таки...

І не вийшла в нас вистава...

* * *

Хто тут винен? Думаєте, вчителька?

— Ні!

— П'еса винна. Автор винен...

Коли вже ти пишеш п'есу, пиши так, щоб усі головні ролі були! Хіба тобі не все одно, як писати?! Так чого-ж ти одному велику роль пишеш, головну, а другому — дрогорядну, маленьку...

Тепер, брат, рівність!

А через авторів і вистави часто не відбуваються...

Театральна справа страждає...

.....
Так от, братця, хто винен!